

EESTI POLITSEILEHT

№ 13

4. märtsil 1922. a.

II. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — iga laupäev.

Tellimise hind: aasta peale Mk. 800.—
poole aasta peale " 400.—
weerand aasta peale " 200.—

Üksik nummer maksab Mk. 18.—

Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis.
Awatud kell 9—3. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1.

Kuulutuste hind:

1/1 lehek.	Mk. 2400.—	1/8 lehek.	Mk. 300.—
1/2 "	1200.—	1/16 "	175.—
1/4 "	600.—	1/32 "	100.—

Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.

Jooksew arwe „Eesti Pangas“ nr. 1056.

Nähtus, mis tõstis tähelepanu nõuab.

Päewalehtede kaudu on ju üldiselt tuttawaks saanud kurb juhtumine, mis toimus 15. weebr. hommikul Lääne maak., Sinalepa wallamajas. Wang Nikolai Moskow (Wolf de Morgan) haawas rewolwrikuuliga surmawalt wan. wangiwahti Lembrat ja põgenes ellujäänud saatjate käest, nende sõjariistu kaasa wõttes.

Sündmuse kohta saadud lähematest teadetest selgub, et meil siin jällegi tegemist on selle äraslehtamatu eitewaatamatusega, kõigefõrgemal määral naiwiti usaldusega, millega muidu kõikpidi arutab ja kohusetruud ametnikud wangide walwamisel ja transporteerimisel mõnikord maha saawad ja mille eest nad, paraku, nii kohutawalt kallilt maksma peawad.

Lugu oli järgmine: 14. weebr. hilja õhtul jõudsid kolm Haapsalu wangiwahti, nendest üks wan. wangiwaht Lembra, ühes wangiga, Nikolai Moskowiga, Sinalepa wallamajja, kuhu jäid öömajale. Moskow istus Kuresaare wangimajas paadivarguse pärast kinni, toodi aga sealt umbes 1 1/2 kuud tagasi Tallinna keshwangimajja, olles ühtlasi süüdistatud wäeteenisusest kõrwalehoidmises. Warsti pärast Tallinna toomist põgenes ta Harku koloniist ära, kuhu ta keshwangimaja meeskonda ninapidi wedades „efikombel“ oli sattunud, jooksis Saaremaale ja wõeti sealse politsei poolt uuesti kinni. Nüüd oli ta jälle teel keshwangimaja poole. Peab

arwama, et seesuguse rahutu waimu vastu, nagu feba oli Moskow de Morgan, ühelgi wangiwahtil ei tohiks puududa teraw film ja kõrw. Kuib effime, tahjuts!

Ööd wallamajas mööda saates, hakkasid kõik neli hommikul kella 7 ajal jälle teele walmitama. Enne teeleminekut istunud kõik üheskoos lauda teed jooma, wan. wangiwaht, kadunud Lembra, ühes wangiga ühel pool ja teised kaks wangiwahti nende wastas. Wang jõudnud sõmifega enne saatjaid lõpule, tõusnud lauast üles ja hakanud mööda tuba edasi-tagasi jalutama, kuna wahid sõmifist rahulikult edasi jätkanud. Korraga peatunud wang, karjunud: „kõed üles!“ ja sihtinud rewolwriga kase wangiwahti poole. Need täitnud, mida nõuti; kadunud Lembra aga, kes sel filmapilgul seljaga wangi poole istus, karanud üles ja tahtnud ähwardaja kallale tormata. Kõlanud kaks pauku ja Lembra langes kuulist tabatuna põrandale. Järguawatel filmapilkudel tekinud segadusi kasutades, lipanud ellujäänud kaks wangiwahti uksest wälja hoomi peale, kuhu ühel neist, endisel polkownikul Brijnjakowil, korda läinud ennast edurikkalt ära peita. Teine aga jooksnud lähema talu poole, et sealt „sõjariistu tuua“ (muidugi, wastuhakkamiseks!).

Wahpeal otsis wang wangiwahtide üliiriете taskud läbi, mis kiire momendi idttu olid tuppja jäänud, leidnud sealt weel ühe rewolwri, ning

nurgast pealekauba veel wintpüski kaasa wõttes, sammunud, pealtnägijate seletuse järele, rahulikult wallamajast wälja tee peale, kus peagi waatajate filmist kadus.

Saapjala kriminaal- ja wälispolitsei ametnikude agara tegemise tõttu saadi Moskowile juba sama päewa pealeõunal jälgile ja finnowõtmise juures tekkinud wastastikkusel lastmisel tabas teda politseiniku kuul surmawalt.

Mil teel wangiwahi rewolwer wangi kätte sattus, ei ole wõimalik olnud seni päris kindlaks teha. Igatahes pesitseb aga peapõhjus wangiwahtide piirita usalduses wangi wastu.

Praeguse loo üle lähemalt järele mõeldes, asub hinge sügaw kahjatjus. Kahjatjus julge ja wiitmasel filmapilgul kohusetruu wan. wangiwahi Lembra pärast, kes nii halbadel tingimistel oma elu pidi jätma; ühtlasi kahjatjus tema perekonna pärast, kellel mõrtsuka kuul riisus ülespidaja; kahjatjus kahe ellujäänud wangiwahi wastu, kellel wististi kerge ei ole oma seisukohta kaasteenijate ja seaduse ees kaitsta, lõpuks teatawal määral kahjatjus wangi wastu, kellele ülestiig tergeteks tehti mõrtsukaks saada ja kes seda sammu jällegi elukaotamisega pidi heaks tegema. Kahjatjus sellepärast, et inimestel on filmad, aga nad ei näe; neil on kõrwad, aga nad ei kuule.

Tahmata tulewad meele sama kurwad juhtumised kõigelähemast minewikust: 1919 a. sügisel jätab raiooniülem Jaanimägi praegu finnowõtetud kurjategija oma rewolwri lähedusse, kuna ise telefoni juure lähneb — ja maksab ettewaatamatust oma eluga; 1920 a. jätab raiooniülem Wasil finnipüütud kurjategija läbiotsimata, kellel on laetud rewolwer taskus ja kasutab seda esimesel parajal filmapilgul ametniku mahalastmiseks; 1911 a. kewadel jätab agent Põwat wahialuse oma püskiga üksi ja lähneb ise wälja trepi peale. Wahialune (süüdistatud lihtwarguses)

wõtab püski ja laskeb agendi läbi akna maha ning põgeneb, püski ühes wõttes. . . Wõiks veel tuua pika rea näitusi, kus wahialusel korda läks ära põgeneda wahtide naitwuse tõttu, kuigi wiimased seda igatord oma eluga ei pidanud maksma.

Saadud õpetustest peaks aga üksford küllalt olema. Teg oleks ju kõrwadel hakata kuulma ja filmadel nägema! Beame üksford arusaama, et wangide ja wahialuste walwamisel ehk saatmisel filmapilgustki ei tohi unustada neid nõudmisi, mis kogemused selles suhtes ette kirjutawad. Nende arv ei ole suur, nad on järgmised:

1. Otsi wahialla wõetud isik hoolega läbi ja wõta temalt kõik ära, millega ta endale ehk saatjale wõiks kardetawaks saada.

2. Otsi wang läbi, kui teda wangimajasse paigutad ja otsi teda uuesti läbi, kui teda sealt wälja wõtab kuhugile saatmiseks.

3. Ära usalda wangi ühekski filmapilgust tema enda hooletks, pea filmas iga tema liigutust.

4. Ära luba kunagi sinu walwe alla antud wangi selle korterisse, tuttawate juure, poodi jne. sisse minna, ükskõik mis suguste ettekäanete, lubaduste ja tõotuste abil ta seda paluks. Saada teda ainult sinna, kuhu ta määratud.

5. Ära otsusta kunagi selle järele wangi üle, mis suguses süüteoos teda süüdistakse. On ta kord juba seaduse nõuetel wahi alla wõetud, siis talita temaga nelja esimese nõuande kohaselt.

6. Tuleta oma kohuseid täites wangide walwamisel alati meele kadunud kaaswõitlejate Jaanimäe, Wasili, Põwati ja Lembra saatust.

7. Tuleta käesolewaid näpunäiteid igatord meele oma kaasteenijatele, kelle hooletks usaldab wangide walwamise ehk saatmise.

Tahaks loota, et oleks wiimane kord tarwidus selle aine pärast „Politseilehe“ ruumi rajata.

Prinimalist.

Politsei muuseum.

Tänase politseilehe ametlikes osas leiawad lugejad kriminaalpolitsei peawalitsuse ülema ringkirja politsei-muuseumi asutamise suhtes.

Sellepeale waatamata, et Eesti politsei alles lapsekingades asub (kõib ta ju ainult 4. aastat), ei ole see mõte mitte uus. Ta on mitmel puhul meie ppolitseiringkondades esile tulnud. Politseiülemate koosolekul Tallinnas oktoobrituus l. a. harutati muuseumi ka küsimust, kuidas politsei-muuseumi asutamise algust teha. Koosolek jõudis otsusele, et politseiülemad peaksid korjama neid asju, mida tulewasse muuseumi paigutada wõiks. Kuid lähemaid näpunäiteid selle üle, mida

ja kuidas korjata, neile ei antud. Puuduwad need andmed ka politseipeawalitsuse ringkirjas 29. oktoobrist l. a. nr. 60681, milles politseiülematele lühidalt ette kirjutatakse asjade korjamisega muuseumi tarwis kohe algust teha.

Meie arwame, et niiviisi edeneb asi raskesti. Kui iga politseiülem oma heatsarwamise järele politsei-muuseumi tarwis asju ja materjaale korjab, siis wõib juhtuda, et nii mõndagi, mille koht muuseumis oleks, tulewaste põlwele jaoks kaduma lähneb. Teisest küljest tekitab see jälle hädadoht, et niiviisi ilma süsteemita korjatud asjade hulka nii mõndagi sattuda wõib, mis ehk

küll teatud koha tulevases muuseumis sisse võtab, kuid teaduslikes mõttes mingisugust huvi ei paku.

Ei juba alguses politsei-muuseumi asutamisele plaanitud alust luua, oleks tarvis juba nüüd politseiülematele põhjalikult, asjatundjate kaasabil, väljatöötatud juhtnõu anda asjade ja andmete korjamises tulevase muuseumi tarvis.

Kriminaalpolitsei peavalitsuse ülema ringkiri on sellepoolest täielikum. Kuid ka temas leidub puudusi, mida ainult asjatundjate kaasabil väljatöötatud programmi kõrvaldada suudaks.

Wälis- ja kriminaalpolitsei näivad muuseumi aiutamises kumbki omi radu käivat. „Gesti Politseilehel“ on juba mõnelgi korral juhust olnud rõhutada, et kogu wabariigi politsei peab

üks politsei-perekond olema. Seda mõtet peame ka siin kordama. Politsei-muuseum peab kogu wabariigi politsei ettevõtte olema ning selles mõttes tuleks juba nüüd kohe wälis-, kriminaal- ja kaitsepolitsei ühinemisele jõuda. Kaitsepolitsei wõiks nimelt wäga tähtsaid ja huvitawaid, mitte ainult politsei-, waid ka üldisele ajaloolle, andmeid ja materjaale anda. Mõistagi, et üldises politsei-muuseumis, näituseks, kriminaal-politsei iseäralise osakonnana esineda wõiks.

Gesti wabariik on liig wäike ja politseinikkude arv liig piisikene selle tarvis, et siin oma jõude kullustada. Kui meie kahte-kolme politsei-muuseumi alustada tahame, siis ei saa meie mitte ühtegi, mis muuseumi nime wäärt oleks.

Kriminaal oja.

Kriminalisti mõttetöö.

Dr. jur. Erich Anusch a' i. järele A. L.

(4. järg.)

Sama rikkalikult wõib kriminalist oma „waatlemistalenti“ proowida waletunnistajate kallal. Misugusel määral meile tunnistajad igapäew ette luistawad, miu kord me selle läbi waleteele satume, — selle kohta ei jaksaks ka kõige kogenum praktikasmees täielikku wastust anda. Mõegi mõista, et mitte kõik tunnistajad ei ole waletajad. Kui aga kriminalist selle peale waatamata ennast harjutaks igasuguse kuriteo puhul, olgu see raske wõi kerge, iga tunnistaja kohta, — paistku see weel kord nii laituja ja väljaspool igasugust kahtlust seiswat kui ta on, — küsimust ette panema: „Kuidas kujuneks asja seisukord siis, kui tunnistaja seletused kõige peale waatamata waled oleksid?“ — ma usun, et ta mõnigi kord hoopis üllatawaid waatepunktisid ja jälgi leiaks.

Kriminaal-psiüholoogia õpetab: Waletunnistajate awalikustegemiseks on waja selgitada, kas tunnistajal on põhjust walet tunnistada? Põhjust on tal aga sage damini, kui meie seda arwata jõuame. Gesti kätt wõiwad olla põhjuseks meile tundmatud niidid, mis teda ennast asjaga kuidagi seowad, mõnikord rohkem, mõnikord vähem. Küllalt on juhtumisi olnud, kus kriminalist on ennast toetanud kellegi tunnistaja asjaliku seletuse peale, kes seltstondlikelt ja majanduslikelt heal järjel, hea haridusega, kõiki pidi usalduswäärt ning wastutulelik; alles pikema aja pärast selgus iseäralise juhtumise eht piisawa, eelarwamistest waba töö tõttu, et sama mees ise mõrtsukas wõi sisse-murdja oli eht vähemalt tõsise kurjategijaga ühe mütsi all seisid. Sgaford ei tarwi se tunnistaja olla kuriteost osawõtja, et walet tunnistada. Tal wõiwad olla isesugused juhted kahtlusalusega, mis teda keelawad wiimase wastu tunnistamast.

Kõne alla wõib tulla tunnistaja „must pesu,“ näit. perekondlikes asjades, mille kaasteadjaks kahtlusalusene, samuti kartus kahtlusalus eht selle kaastaste kättemaksmise eest. Nagu kogemused näidanud, wõib wiimast forti põhjuseid eriti „õrue-mast soost“ tunnistajate juures lähele panna. Seepärast ei oleks kunagi ülearune iga tunnistaja ülekuulamisel mõelda waletunnistuse wõimalikkuse peale.

Samuti ei peaks kunagi tarwitamata jätma andmete, eriti tunnistajate seletuste hindamise puhul Grossi poolt sooritud katseid. Kas tunnistaja wõis teatawates tingimustes kirjeldud tähelpanekuid teha, kas jalajäljel wõib olla tuue tunni pärast niisugune wäljanägemine, nagu kuriteopaigal leiti, kas teatawast lasteriistast kindlaksmääratud kaugusest lastes wõib jääda haawa äärele püsirohku tahma ring, lähidalt — kas teataw tegewus wõis sel moel toimida, nagu meile teda kirjeldud ja nagu meie teda oma otustusele tahame aluseks wõtta. Igal seesugusel juhtumisel wõime selgust niuretseda wastawa katse abil. Riipalju katseid ette wõtta kui iganes wõimalik, ka pealtnäha enesestmõistetawate asjade juures, wõimalikult rohkem asjatundjaid külitada, — see on Grossi nõuanne. Kulud ei tohiks siin mõõduandwad olla, sest kaalu peal seisawad inimese wabadus ja elu.

On andme analüüs kirjeldud wiisil lõpetud, siis tuleb tema süntees, lahtiarutud osade kokupanemine: üksku andme osad ühendame uuesti ühtes terwikuks ja asetame andme enese teiste hulka tagasi. Seal wõib nüüd tihti juhtuda, et kokupandud andme oma esialgse wäljanägemise ja tähenduse on kaotanud. See olgu märgits

et kusagil wiga peitub ehk et mõni tegur läbi-
latsumata on jäänud. Uute analüüside ja sünte-
teefide waral püüame wiga üles otsida. See ei
õnnesta küll igakord nii hõlpsasti, kuid tuleb mee-
les pidada, et kriminalisti suurem woorus on
tema püüwus. Ja kuigi see meil ei peaks õnnestama,
siis sunnib ta meid uusi jälgi otsima,
uusi teateid korjama, uusi andmeid koguma, mis
meile võimaldaksid sünteese teha uute waate-
punktide kohaselt. Igatahes aga manitseb ta meid
tarwilikule ettevaatusele, kui ühte ehk teist andmet
meie loogilise otsuse alamlauseks tahame võtta.

Ülemlauset proovides püüame kõigepealt sel-
gusele jõuda, kas see seadus, mille peale meie
ülemlause toetub, on tõepoolest ka maksim otsus-
tamise alla tulema asjaolu kohta ja teijeks, —
kas ülemlause põhjal järeldatav otsustus on
sellaks küllalt laia ulatusega, et otsustamisel olew
asjaolu just nimelt seda tähendaks, mida tema
kohta järeldakse.

Misjuurde mõlemistegewuse abil jõuame siin
eesmärgile? Waatame weel kord näitusi II. ja
III. („E. P.“ nr. 11). Seal on meil järgmised
ülemlaused:

„Kelle mõlema jala jäljed teismise samm-
pikkuse juures üksteise ligidale jääwad, lonkab.“

„Kes ringi hüppab, weidraid näomoonutusi
teeb ja mõttetuid sõnu karjub, on waimuhaige.“

Meie märkame kohe, et kumbki wäide ei maksa
mitte ainult ühe teatava juhtumise, waid kõikide
seesuguste juhtumiste kohta; neil on üldine
täendus. Nendest järeldame aga alamlause
abil otsused ühtki juhtumise kohta:

„Jäljed on jäänud lonkajast“ } käesolewal
„Nähtud inimene oli waimuhaige“ } juhtumisel.

Nii siis järeldasime meie üldistest mõistetest
erilisi mõisteid, järeldasime üldiselt üksikule. Loogik
nimetab seesugust tegewust deduktiivseks.
Deduktiivset arutamist wiisi kohtame teadustes
õige tihti, eeskätt matemaatikas, kus tema abil
wastawate õpilause põhjal lõpmatuseni edasi
arutada võib.

Kuidas on aga meie ülemlaused tekinud?

Kas ka matemaatilise deduktiivse abil? Ei.
Meil puudub võimalus meie praktikas tarwis-
minewaid üldiseid wäiteid omakord üldistest
tuletada, waid meie peame neid saawatama
terwest reast üksikuteist tähepanekuteist: mitmel
ja mitmel korral oleme tähele pannud, et inimesed,
kes tähendub jäljed jätawad, lonkawad,
et inimesed, kes endid kirjeldub wiisil üles pea-
wad, — on waimuhaiged. Teiste sõnadega,
meie üldine wäide on järeldub rea üksikute otsus-
tuste põhjal. Ta ei põhjene seega mitte mate-
maatiliste otsuste, waid inimlikkude kogemuste
peal, ta on saabunud, nagu loogik ütleb,
induktiivse kaudu. Nii siis induktiivse abil
saawatame tarwilikud ülemlaused, olgu oma
enda kogemuste waral neid üles seades ehk tea-
duslikust kriminalistikast või wiimase abiteadus-
test (arstiteadus, keemia j. t.) neid ammutades.
Harwa juhtub ette tulema deduktiivse abil lei-
tud ülemlauseid, kuid sarnasel korral peitub eel-
mises lüüsis ikkagi induktiivne otsus.

(Järgneb.)

Herra Riigivanem peab kõnet sõjawäele ja wabadusriikide kawaleridele wabariigi aastapäewal,
Tallinnas, 24. weebruari l. a.

Õjamineister kindral-maior Soots jagab wabadusristi wälja wabariigi aastapäewal, Tallinnas, 24. weebruaril f. a.

Kirjadest toimetusele.

Maksulehed ja politsei.

Kuigiõrd halwawalt mõjuwad politseiametnikkude peale maksude sissenõudmised ning maksulehede ja teadaannete kättetoimetamine, iseäranis maal, kus ühel ametnikul jabadewiisi maksulehti ja teadaannete lehti laiali tuleb landa, teab iga politseiametnik. Maksu sissenõudmisest küll üle ei saa, kuid teadaannete lehed saaks küll palju kergemini wallawalitjusse kaudu kätte toimetada. Mendel on ju tarwitada mitmesugused abinõud, mis politseil puuduwad, nii kui näituseks külades külakupjad. Kuigi mitmekordse külaskäimise peale pole olnud võimalik isikut kodus leida, siiski ei ole lüha politseil teada oma juure kutsuda. Peab niikaua jooksma, kuni ta kodus leiab.

Kui ei saaks määrust wälja anda, mis politseid hulgaliste maksulehede kätteandmisest wabastaks, siis tahaksime nende asutuste poole, kes neid lehtesid wälja saadawad, pöörbuda palwega, et need võimalikul korral wallawalitjuse kaudu saaks wälja antud.

See sünnitab see kodanikkude juures paha meelt, et neile kõigil maksulehed politsei kaudu kätte toimetatse; tihti kuuled äärmisi; olen ma wastu hakanud, et mind politsei läbi sunnitakse lehte wastu wõtma?

Di a i o n i ü l e m.

Nõudte alati isikutunnistuse ettenäitamist.

Suwel sai minu poolt protokoll kokku seatud minule hästituntud Matwei Anna p. Paati peale, keda rahukohtuniku poolt 500 marga rahatrahwiga karistati. Kohe polnud võimalik Paadilt maksu sisse nõuda; ta lubas tasuda jaokaupa. Kuid korraga kadus Paat ära. Kodunt

omakstelt järele pärides selgus, et ta olla rahwawäkke wõetud. Wallast saadud teated wastasid sellele arwamiselle, sest Paat olla nimekirjas, kui liisuealine. Kirjawahetus läis jaostonna ülemale, sealt rahwawäekülemale ja tagasi jne. Kõigewiimaks said ringkirjalised ostmiskirjad Paadi kui wäejooksiku peale laiali saadetud. Kõigewiimaks selgus, et walla nimekirjas on mitte Paat, waid seesama isik Matwei Anna p. Gundo nime all. Wallawalitjuse andis temale isikutunnistuse Gundo nime peale sellepärast wälja, et ta Gundo kasulaps on. Näis, nagu oleks mina isiku wõõra nime alla üle kuulanud, ja temale karistus walesti määratud. Tuli seletust otsida. Selgus, et Matwei Anna p. Paat on sündinud selle nime all wäljaspool abielu, ristitud ja koguduse hingekirja kantud selle nime all, ning isegi ema ega wõõrasija Willem Gundo ei teadnud, et poeg Gundo nime all on wallawalitjuse nimekirjas. Kõik need sefaldused oleks tulemata jäänud, kui mina isikutunnistuse ettenäitamist nõudnud oleks.

See on küll wäikene näitus, kuid oleks soowitaw, et ta farnaste wäärnähtuste peale politseilehes tähelepanu pööratakse, mis asjata kirjawahetuse ärakohidmiseks ja õpetuseks võiks olla. Iseäranis on see maal asuwatele ametnikkudele kasulik, sest oma ülemusest kaugel olles, kus isegi telefoni pole tarwitada, tuleb oma teadmise järele wahest õige keerulisi küsimusi lahendada. Loodame siiski politseilehest nii mõndagi õpetust saada. Iseäranis õpetlikud näiwad olewat küsimised ja kohtumised. Need lugedes tulewad minule nii mitugi ametnikku meelde, kellele see ehk teine küsimus ka tundmata on olnud.

H. D.

Kohtutoast.

Röövmõrtsulatatöö.

21. oktoobril 1920 a. tapeti Wirumaal Koela wallas metsawahel Paasvere walla kodanik Hindrek Allikas ära. Surnuteha leiti järgmisel päeval metsas puu alla maetult. Nähtavasti olid mõrtsukad surnuteha ärapäletada tahtnud, sest selle koha lähedal oli suur tulease ja surnutehal olid riided ja pea põlenud. Arstlikel järelewaatusel tehti kindlaks, et tapmine oli sündinud kahe rewolwrituuli läbi, mis südamesse olid tunginud. Uurimisel tehti kindlaks, et Allikas peremehe hobusega oli weskile sõitnud. Arwatawasti rööwitsid kurjategijad temalt hobuse ühes wantriga (115.000 marga wäärtuses).

Kahtlus tapmises langes tuntud kurjategijate Aleksander Pomm ja Richard Saare peale. Kriminaalpolitsei ametnikul Korkil läks korda Pomm mõni aeg hiljem Tartus tabada. Tema juurest leiti „Nagan“ rewolwer. Ülekuulamisel seletas Pomm, et tapmise toime pannud Saar, kellega nad üheskoos tapetu juures õbmajal olnud. Saar saanud teada, et Allikas hommikul hobusega weskile lähes ja läinud temale metsawahеле wastu, kus tapmise toime pannud. Hiljem sõitnud nad üheskoos rööwitud hobusega Tartu oma tuttawa Jaan Muna juure, kellele nad tapmisest kõnelenud ja palunud teda aidata hobust ära müüa. Muna juhatanud kedagi Karl Saali, kes Luunja wallas elutjes ja warastud kraami ostjana tuntud pidi olema. Sama Saal ostnud rööwitud hobuse 25.000 marga eest ära.

Ametnik Korkil läks korda ka Karl Saali juurest rööwitud hobust kätte saada. Hiljem wõeti wahil alla Richard Saar. Witmane ennast süüdi ei tunnistanud tapmises, sest seda toimetanud Pomm, kuna nad üheskoos surnuteha warjamisest osa wõtnud.

Aleksander Pomm oli mõistetud Narwa lähedal toimepandud tapmistele pärast surma ja otjus saadeti täide. Teiste süüaluste Saare, Saali ja Muna kohta oli asi arutusel sõjaringkonnakohtus. Kohus leidis kõik kolm süüdi olewat ja mõistis Richard August Abrami p. Saare surma mahalaskmise läbi, Karl August Juhani p. Saali 4 aastaks ja Jaan Karli p. Muna 2 aastaks wangiroodu.

Rööwimine enamlaste ajal.

Kui enamlasted Tartumaakonna walda, panid nad taludes rööwimise toime läbiotsimise ettekäände all. Nõnda hakkas õel wastu 14. jaanuari 1919 Krüüdneri wallas jalk kurjategijaid, kes endid „Tartu karistusjalgats“ nimetas, rööwimise toime panema. Esimiseks tungisid nad „Lillu“ taluse, kus perenaist Ida Naha peksid ja piinasid, temalt mehe asukohta teada saada tahtes. Talust rööwitsid nad kõik wäärtasjad, raha ja hobuse. Ida Naha seletuse järele olnud rööwliid 30-ue ümber, kõik sõjariistadega warustud. Nimetud talust läinud nad „Lutsu“ talu. Kui peremees Jaan Ülemaa ukse awas, näinud ta üle lahekümne sõjariistus isiku. Istitud nõudnud temalt raha ja wäärtasju. Peale selle kui nad toast kõik paremad asjad kaasa olid wõtnud, läinud nad ära, Jaan Ülemaad kaasa wites. Osa rööwliid läinud „Jta“ taluse, kuna

teised Ülemaa Maaritsa mõisa wiinud. „Jta“ talus rööwinud nad peremehelt Juhani Kuhlbergilt surmaga ähwardades kõik raha ja wäärtasjad ära ning wiinud teda wahiall Maaritsa mõisa. Sealt mindud „Puhma“ talu, kust nad Julius Sägi päralt olewa waranduse kõik ära rööwinud. Ülemaal ja Kuhlbergil läinud korda hiljem mõisast ära põgeneda. Ida Nahl seletas ülekuulamisel, et rööwliid peksnud teda traadist nuudiga ja tirinud teda wälja aia äärde, kus teda maha lasta tahtnud, kuid pääsenud siis, kui oma waranduse neile kätte näidanud. Rööwliite hulgas tunnud ära August Kusjak, Johannese Rebaste ja August Wõsu. Ühte rööwliit nimetanud teised Paaboks. Hiljem läks uurimisel korda kindlaks teha, et Paabo olnud tuntud Tartu enamlane Rudolf Paabo. Ka olnud rööwliitega kaasas weel Eduard Hintsu ja Gustaw Paabo, kes Krüüdneri walla täidesaatwas komitees seisnud. Politseil läks korda hiljem aratuntud isikuid, peale Wõsu tabada. Nende ülekuulamisel selgus, et karistamissalk oli Kusjaku poolt Tartust wälja kutsutud. Rudolf Paabo ja Rebane olnud peategelased rööwimise juures, kuna Gustaw Paabo ja Hintsu kohalise wõimu esitajatena wägisi kaasa olid wõetud.

Asi tuli sõjaringkonnakohtus arutusele, kus August Mari p. Kusjak — 20 aastaks, Rudolf Samueli p. Paabo ja Johannes Andrese p. Rebane — 15 aastaks sunnitööle mõisteti. Gustaw Paabo ja Hintsu mõisteti tõenduste puudusel vigeiks.

Nõukogude Wenemaa agendi tapmine.

5. mail leidsid piirivalwurid Peipsi järwe ääres Rawastu walla piirides sambla sisse maetult tundmata isiku surnuteha. Asja uurimisel sai kindlaks tehtud, et tapetu oli nõukogude Wenemaa agent Karl Mihkli p. Lepin, kes salaja üle Peipsi järwe Gestisse oli tulnud. Tapetule oli noaga kuklasse löödud ja peaaju wigastatud. Esialgu langes kahtlus tapmises, wendade Batanowite ja Nikita Baldini peale, kuid tõenduste puudusel jäeti nad wabaks. Hiljem aga sai politsei teateid, et Sergei Batanow ja Waldin Lepini teenistuses seisnud mingisuguste salalülesannete täitmiseks. Ülekuulamisel seletas Warnja küla elanik Iwan Kusnetfow, et wenna Sergei ja Grigori Batanowid ja Nikita Waldin rööwimise otsustarbel Lepini ära tapnud, kuna Leonti Kusnetfow neile kaasa aidanud rööwitud asjade warjamises. Surnuteha juurest leitud taskuraamatu märkuste järele tehti kindlaks, et mõrtsukad Lepini juures teenistuses seisnud, kuid mis ülesandel, — seda ei saadud kindlaks teha. Ülekuulamisel seletasid S. Batanow ja Waldin, et neil teada olnud, et Lepin Gestis tahjuks töötada ja sellepärast otjastanud nad teda tappa. Surnuteha juurest wõtnud nad küll wäärtasjad ja raha ära, mis Leonti Kusnetfow oma kätte hoiule wõtnud. Grigori Batanowi politseil korda ei läinud tabada. Sõjaringkonnakohtus mõistis Sergei Dimitri p. Batanowi ja Nikita Iwani p. Baldini 15 aastaks ja Leonti Peetri p. Kusnetfowi — 10 aastaks sunnitööle.

Nädala ülevaade.

Gesti iseiseiswuse aastapäew, Tartu õigusteablaste seltsi koosolekult, Gesti asunikute häda Krimmis, Euroopa majanduse ülesehitamine, Wene pagulaste „orientatsioonidest“.

Neli aastat on seft ajast möödas, kui Gesti iseiseiswaks wabariigiks kuulutati. Millest kõigejulgemad pead aasta enne seda ainult unistada julgesid, sai teasjaks. . .

Rühke on see ajajärg rahwuse elus, kuid suur selleks küll, et mõndagi lõpuarwet teha.

Wäikene Gesti, kelle iseiseiswuse kohta alguses nii mõnedki pead raputasid, teda isamaarmastuse puuduses sugugi kahtlustada ei wõinud, jäi mitte ainult püfima: tema suutis kodumaa pinda wälisest waenlastest puhastada ning peale rasket sõda oma riigi iseiseiswust niiwõrd kindlustada, et endine umbusaldus Gesti wabariigi tunnustamisega teiste riikide poolt lõppes. Gesti iseiseiswuse mõte on selle nelja aasta jooksul nii sügawad juured kodumaa pinda ajanud, et meie wõimu ei tunne, kes teda wälja kiskuda suudaks. Tugugi tormid, mühagu marud, . . . Gesti wabadus jääb püfima! . . .

Need mõited kõlasid igas kõnes wabadusaastapäewa pidustuste puhul. Kindel, kõikumata usk Gesti tulewiku sisse oli see, mis meie südamed soojemalt ja tugewamalt tujukama pani.

Kuid üks juhtumine heidab tumedat warju meie tõõmüüri peale. Meie räägime neist hullumeelsetest, kes õõsel, kangide ja palkidega warustud, Tallinnas Peetri mälestusjamba kallale tormasid. Meie mõistame wäga hästi neid, kes selle ausamba asemel näha ihkawad midagi muud, Gesti praegusele olukorrale rohkem wastawat mälestusjammast. Kuid kas elua kuju wõib Gesti iseiseiswusele nii hädaohtlikuks saada, et temaga on tarwis sõda pidada? Kui meie showmistid Peetri kuju peale tormi jooksewad, siis tekivad wägise meeie Gesti pinnal rohkel arvul eitetulewad mälestused Saksa „Kulturträgerite“ walitsuse ajast, mis Gesti südamsse sügawamaid haawu löi, kui Wene isarismus, ning millest meid Peetri järeleliijad wabasiasid. Kui juba sõda pidada ainelistele ajaloolistele mälestustele wastu, nende kunstiwäärtuse peale waatamata, siis tarwis maha kiskuda kõik, Olewiste kirikust alates. Nii siis teeniksime kultuurrahwaste perekondas warsti barbaride nime. . .

On see sama eesmärk, mille poole meie tormpead jooksewad? . . .

Õigusteablaste selts Tartus töötab juba kaemat aega tähtsa ülesande kallal: omal ajal waliti erikomisjon juriidiliste oskustõnade wäljatõõtamiseks. Komisjon on läbi töõtanud kriminaalõigustiteku ning isiwil- ja kriminaal-

kohtupidamise korra oskustõnad. Teoksil on isiwilõigustiteku oskustõnad. Oma töid awaldab komisjon aegajalt seltsi ajakirjas „Õigus.“

Seltsi aasta-peakoosolekul kuuldufid kaebused selle üle, et komisjonile wäljaspooli õige wähe wäljatõõtatud oskustõnade kohta arwustamisi tuleb. Nii siis puuduwad komisjonil andmed selle üle, kui elujõulised loodud oskustõnad teepoolest ka on.

Mõistagi, et eestkätt kohtutegelased siin seltsile oma arwustamisega kaasa aidata wõiksid. Kuid ka politsei juhtiwad jõud wõiksid siiu abiks olla oma märkustega, milledele politseileht heameelega oma weergudel ruumi annab.

*

23. sept. peeti Tartu ülikoolis koosolek, kus lõuna-Wenemaa Gesti asundustest pärit üliõpilased ja teised asjast huvitud isikud Gesti asunikute häda Krimmis kirjeldasid. Meie saatkonna abi Moskwas ei ulata Krimmini ning meie paljaksriisutud, nälgiwad suguwennad seal on kõik surmale mõistetud, kui meie nendele abiks ei tule. Koosolek otsustas delegaatiooni saata Tallinna, siinseid wõimusiid paluma Gesti asunikke Krimmis näljajurmast päästa.

Nähtawasti on Krimmi eestlaste hädaühused juba ennegi meie walitsuse kõrwu ulatunud: Gesti Punase Risti peawalitsuse juure Tallinnas asutatse oiafond Krimmi eestlaste awitamiseks ja wälisministri poolt on meie eratorralitaks wõlmituks Krimmi hra Koba nimetud, kes peale läbiwääkimist Moskwaaga kohe paigale sõidab.

*

Genua konverents, nii kui juba ette näha wõis, on teadmata aja peale edasi lükatud. Ühes sellega teab wäljamaa ajakirjandus kõneleda, et Poincaré on Lloyd George'ga kokkuleppele jõudnud. Millest see kokkulepe seisab, jääb esialgu saladuseks. Et ta aga suuremal osal Sakamaa kulul sündida wõis, on arusaadaw.

Rajariikidel ei saa see konverentsi edasilükkamine mitte ilma kasuta olla: annab ju see neile wõimalust oma konverentsil, mis Warsawis 12. märtsil kokku kutsutakse, rajariikidesse puntuwaid küsimusi läbi arutada ning niiwõisi wõimalikult ühist platvormi Genua konverentsi tarwis luua.

Londonis kutsuti kokku liitriikide ekspertide konverents, mis Genua konverentsi tarwis Euroopa majanduse ülesehitamise küsimusi ette walmistab. Londoni konverentsist on ka Saksa esiajad osa wõtma kutsutud. Et Londoni konverentsil üks

peatüsimustest Wenemaa ülesehitamine on, siis peab arvamisele jõudma, et need teated põhjendub on, mis omal ajal suuremad ajalehed väljamaal üld mitmesuguste hiiglatrustide üle, mida Wenemaa ülesehitamiseks kawatsetakse luua Inglise, Prantsuse ja Ameerika kapitalistide ning Saksa töösturite osavõel. Peatüsimus seisab nähtavasti selles, misuguseid tagatisi nüüdne Moskva valitsus suudab nendele trustidele anda. Rahvusvahelisele kapitalile on heategevus tundmata asi. Kui ta Wenemaale asub, tahab ta muidugi teatud kindlustusi saada, et praegustes Wene olukordades võimalikult üllatusi tulewikus eemale hoida.

Berliinis sünnitas suurt tähelepanu polk. Freibergi salaaktide röövimise asi, mis nende päevade sees kohtus arutada oli. Meie peatume tema juures, kui Wene pagulasi iseloomustava nähtuse juures.

Polk. Freiberg oli tuntud enamlaste waenlase ataman Semenowi efitaja Berliinis, kui tema

korterisje läinud suvel näokatetes ja revolvriga tegevarustatud isikud sisse tungisid ning kõi tema aktid ukse ees ootawa autoga ära wiisid. Politsei sai ka warsti rööwijate jälgile: need olid Saksa kommunistid.

Kohtus tuli ilmsiks, et röövimine oli toime pandud . . . Saksa monarhistide ülesandel! Freibergi tegevuse kohta tekkis nimelt kahtlus, mis orientatsiooni tema peab: Saksa või Prantsuse? Kellele ta teenib? Peale läbi-rääkimisi Wene monarhistidega, — mõistagi Saksa orientatsiooni poolehoidjatega, — tututi kommunistid appi, kes Freibergi „salaaktid“ ära rööwisid. Nähtavasti ei annud need aktid kahtlustele küllalt põhjust, sest et polk. Freiberg seletas kohtus pühalikult, et tema Prantsuse-Poola orientatsiooni Wene küsimuses sama kahtluliks Wenemaale peab, kui kommunistid! Lubas seda kolm korda wandega kinnitada!

Ja, ja, „peremees“ määrab ilmawaateid ja tema fuukur soetab sulase poliitilist usutunnistusi!

R.

Sündmused.

Tapmised.

101 vastu 23. weebuaril s. a. tapeti ära röövimise otstarbel Wana-Antsla walla Kiilaku talu maa peal sama walla kodanik August L u ü s, ameti-poolset lihunif. Rööwitud on umbes 30.000 marka. Rööwmõrtsukat teadmata.

22. weebuaril s. a. umbes kell 3 — 4 ajal homm. leiti Hageri walla „Zuhani“ talu karjamaal tee pealt tundmata meesterahwa surnukeha.

Zuurdlusel selgus, et tapetu on Raiu walla kodanik, Jaan Abo p. P i l l e r, 57 a. wana, ameti-poolset kaupmees, kes Rapla wallas, Kodila külas poodi pidas. Piller on 22. weebuaril kell 1/2 2 ajal õõsel kodust wälja sõitnud, et Tallinnast kraami tuua, sellejuures on ta 1000 mrf. rahakotis juure wõtnud aga 32,000 mrf. koorma sisse pesulotti pannud. Mõrtsukas on temale miski terawa riistaga pähe löönud, kuuli pähe lastnud ning 1000 mrf. raha ja nikkel taskufella ühes uuest kullast ketiga ära rööwinud, kuna aga 32,000 mrf. pesulotis alles oli.

Kahtlusalusena on kinni wõetud talusulane, endine Põhja-Lääne armeelane Protoksi Ignaschew, 21 a. wana.

Tume lugu.

6. weebuaril s. a. anti Pärnu maakonna krim.-politseile teada, et Wana-Karisite wallast, Männiku talust on jäljeta kaduma läinud endine Põhja-Lääne armeelane Nikolai Aleksandri p. G u r o w. Rahwa seas oli kahtlus tekinud, et Gurow P.-Lääne armeelase Iwan Saweli p. Andrianowi ja Rakvere linna kod. Hermann Emeljani p. Tromberg'i poolt ära tapetud ja Wana-

Karisite jõlle topitud. Zuurdlusega tehti kindlaks, et 7. detsembril l. a., kell 9 õhtul on Männiku talu ilmunud wiinastanud olesuk Tromberg ja Andrianow, kes süüdistanud Gurowi oma kinnaste warguses ja kutsunud teda ühes politsei raiooniülema juure protokollit tegemiseks. Trombergi ja Andrianowi seletuse järele on nad Gurowi peksnud ja umbes werst maad talust lahti lastnud.

Röövimine.

Õõsel vastu 13. weebuaril s. a. on Lustivere walla Katiküla talus elawa Miina Mardi tr. P r o o d u korterisje tundmata maskeeritud sõjaristus meesterahwas wägivaldselt sisse tunginud, ning rööwinud kapist 6000 marka raha ära. Rööwel on kindlaks tegemata.

Rapse tapmine.

14. weebuaril õhtul s. a. teatati Kuressaare krim.-politseile, et samal päewal olla koolilaste poolt Luelõwe jaama juurest trummi alt sündinud tütar'apse surnukeha leitud, kes wälimiste tundemärkide järele arwatawasti elujalt sündinud oli.

Gnefetapmine.

21. weebuaril s. a. kell 6 õhtul lastis oma korteris, Mia tän. nr. 51, Tartu naisgümnaasiumi 6 kl. õpilane, Tähtvere walla kodanik, Marta Jüri t. S ö b e r, 19 a. wana, enese revolvriga maha.

Gnefetapmise põhjus on arwatawasti närwihaigus.

Surnukeha leitud.

26. sept. kell 13. leiti Kopli kaubajaamas tühjast nõu-rogude-Wenemaa kaubawagunist ülespoodud — umbes 35 a. wana, tundmata wabriku tööriietes meesterahwa

turnuteha. Läbiotsimisel leiti ülespoodu taskust kiri, mille järele arvata võib, et kadunu Martin Reinu p. Müller on, kelle elukoht teadmata. Juurdlus käimas.

Wargused.

22. webruaril j. a. teatas Tallinna kriminaal-politseile Alimanni tän. nr. 21-a krt. 12 elutsew Tallinna linna kod. Robert Jüri p. Pitter, et Anton Heilmanni kontorist, misjagune S. Karja tän. nr. 6 asub,

kus tema ärijuhina teenib, on ajajooksul mitmesuguseid teras-tõbbriistu umbes 20.000 marga väärtuses ära warastatud. Juurdlus kestab.

Samal kuupäeval teatas Tallinna kriminaal-politseile Tallinna jahklubis elutsew Soome riigi alam Johann Alberti p. Helentus, et Wulfi saare rannast on ära warastatud Soome riigi alama Hamstedt'i kalamehepaadist bensini-mootor 1 tsilindriga, 8 H. P., firma „Wifström — Wasa“.

Küsimused ja kostmised.

480. Lugeja nr. 3455. Küsimine. Kas peab väljamaalane, kes 13 aastat wana ja elab omakstest lahkus, oma le muresfema peatusloa wõi warustakse tema mõne teistfuguse tunnistusega, kui alaealine?

Wastus. „R. T.“ nr. 114 — 1921 a., (lehet. 657,) awaldatud määruse § 6 on näha, et kõik väljamaalased (wanadusest ei ole juttu) on kohustatud enestele peatuslood muresfema. Sama määruse § 10 märkuses I. on näha, et isitud, kes alla 18 a. wanad, peatusloa maksust wabad on, kui nad teise isiku passile märgitud. Kui ta omakstest lahkus on, ei muuda asjaolu, sest siin on peardõht selle peale pandud, et isit alaealine ja sellepärast enamasti maksujõuetu; kuuluvad ju alla 18-aastaste hulka ka rinnalapsed, kelle maksujõuetuse suhtes kahtlust ei ole.

Järjekult on kõik alla 18 a. wanad väljamaalased kohustatud enestele peatuslubasid muresfema, kuid on wabad peatusloa maksust.

479. Pol. ül. abi. Küsimine. Kas võib ametnikkude palgade eelarwe piirides palgata eht ametisse wõtta mõne ametniku ametist äraoleku ajal tegematajäänud tööde ära tegemiseks kahie isikut korraga (üle koosseisu), j. o. ühte jäädawalt, aga teist — selleks ajaks, millal teatud kohal palgaline isit puudus?

Wastus. Ei wõi, sest siis kaotawad koosseisub oma tähtsuse; kui mõni koht ajutiselt wabaks jääb, siis tuleb see töö teiste kaasametnikkude poolt ära teha ülemuse korraldusel, isegi ületunni tööde eest ei tohi tasu maksta; w. w. otsusega 23. 9. 1919 on see ära keelatud. Järjekult, kui töökoorem mõne ameti waba-seisumise tõttu liig suureks kogub, nii et seda ainult ületunni töötamise abil lahendada juudetakse, tuleb selle eest tasu maksmiseks walituselt luba nõutada.

500. „Ulu.“ Küsimine. Kas on õigus nõuda karantiinimaksu pealt, mis politseile sissenõudmiseks saadetud, lijarahaga (seadus nr. 31 — „R. T.“ nr. 4 — 1921 a.)?

Wastus. Ei wõi; karantiinis ülalpidamise ja läbiwaatamise eest wõetaw tasu — karantiini

maks — ei kuulu oma iseloomu poolest mitte 3. jaan. 1921 seaduses ettenähtud riigimaksude hulka.

485. Mori. Küsimine. Põllupidajad, kellel 1919 a. ja 1920 a. normiwili andmata, said maakonnawalitsuse poolt käsu seda tähtpäewaks ära anda; wili ei wastanud nõuetele ja jäi maksjatele wastu wõtmata. Maakonnawalitsus lasseb andmatajäänud normiwilja eht selle waheraha politsei kaudu sisse nõuda.

1921 a. 22. webr. w. w. poolt wastu wõetud määrus („R. T.“ nr. 15, 1921 a.) § 3 järele wõetakse põllupidajad, kes 1919 ja 1920 a. normiwilja eht waheraha tähtpäewaks ära ei tasu, kohuulitule wastutusele.

Kas on seadusliku alust niifugustelt põllupidajatele, kes 1919 eht 1920 a. normiwilja wiisid, seda aga wastu ei wõetud, wilja eht waheraha wastuwaidlemata korras sisse nõuda?

Wastus. Kui põllupidajad wiisid andmisele niifugust wilja, mis nõuetele ei wasta ja mida sellepärast loomulikult wastu wõtta ei wõidud, siis tuleb neid lugeda normiwilja mitteandjateks ja nad peawad arusaadawalt tagajärgi kandma üldistel alustel.

483. „Politseilehe tellija“ nr. 3752. Küsimised. 1) Kas on politsei kohustud wälja maksta arstidele tasu juhtumistel, kui arstid politsei nõudmistele peale jurnutehade arstlikele ülewaatamistele ilmuvad?

Kui on kohustud, siis misjagusest summadest tasu makstakse ja misjaguse taksi järele?

2) kas „R. T.“ nr. 88/89 — 1921 a. awaldub seaduse, koosolekute kohta, § 2 järele nõutawad teadaanded (politseile) peawad „R. T.“ nr. 71/72 — 1920. awaldub tempelm. tariifi nr. 17/7 järele (kui palwekirjad — Eingaben) tempelmarkidega 10 m. suuruses makstud olema, wõi on need teadaanded, kui ametiasutuse nõudel sisseantawad, tempelmaksust wabastud?

3) kui administratiiv-trahwi määruses on öeldud: „maksujõuetuse korral nii ja nii mitmeks

ajaks wangistada", kas tuleb siis maksjõuetuse all mõista süüdlase kodanliku maksjõuetust, või üksnes seda, et temal trahviandmise korral faktiliselt võimalik ei ole rahapuudusel trahwi ära maksta, ning trahwi mittemaksmise korral trahwitu kohta täita rahatrahwi asemel määratud karistust (wangistus) (R. K. R. S. § 23 ja R. S. § 84 ja 85) või tuleb vastu trahwitu tahtmist trahwiumma tema warandusest sisse nõuda (Wene S. R. XVI köide, II osa pealk. all "Kroonu wastuwaidlemata nõudm. määrustik".)?

4) kui politseiwalitjuses raiooniülemat ega kordnikku ametis ei peeta ning õffine walwe pidamine ja telefonogrammide wastuwõtmine on pandud kirjaoakaja teenija peale (viimase nõusolekul), kelle korteris üks tuba politseiwalitjuse ruumest tarvitada ühise kütte ja walgustusega, kas siis tuleb tähendub ühe toa üüri kütte ja walgustuse kuludega politseiwalitjuse teenijalt sisse nõuda, või jääb see riigi kanda, kui walwekorrapidaja ruumi üür ja mund kulud?

Wastused. 1) Taju makstakse seefugustel kordadel wastawa lohtu poolt. (R. T. nr. 59/60 — 1920, lead. nr. 165 § 11).

2) Peawad tempelmargiga makstud olema, sest et sarnast teadaannet ameinik otsekohe ei nõua, waid huwitatud isik ise pöördub oma koosoleku asjas sellega ameiniku poole.

3) Kordadel, kus administratiiv-wõimul õigus on niihästi rahatrahwi kui ka wangistust nime-tada, võib ta ka lähemalt need tingimused ära tähendada, millal rahatrahwi maksmatajämise korral selle eest wangistus määratakse. Selle-pärast, kui määruses on „maksjõuetuse korral“ wangistus ette nähtud, siis peab arvama, et rahatrahw tuleb ka vastu trahwialuse tahmist tema warandusest sisse nõuda.

4) Kui politseiasutus oma funktsioone teenijale määratud elutoas täitma hakkab, siis võib ta ka selle ruumi üüri-kütte- ja walgustuskulud riigi kanda wõtta muude asutuse käes olevate ruumi-dega ühesugustel alustel.

Ametlik osa.

Päewakäskudest.

Politseiwalitjuse ülema:

20. webruaril, f. a. nr. 12.

§ 6. Walga maakonna politsei raiooniülematele Karl Ruus'ele ja Hans Sub'ile määran energilise tege-wuse ja korraliku teenistuse kohuste täitmise eest autasu 1000 marka kummagile.

22. weebr. f. a. nr. 13.

§ 4. IX politsei raiooniülemate kursus lõpeb 10. märtsil f. a. ja X (viimase) kursuse algus on 13. märtsil f. a. kell 12 päewal.

Politseiülematel nimetatud raiooniülemate kursusele komandeerida kõik raiooniülemad, kes seni kursustel käi-

mata, kui ka need, kes kursustel nõrgaks tunnustatud (kui need weel ametis).

Nimekirjad kursusele ilnuwate raiooniülemate kohta jaata hiljemalt 10. webruariks f. a. kursuste juhatajale politseiwõimudele.

23. weebr. f. a. nr. 14.

§ 3. Läänemaakonna politseikordnikkudele Blees'ile ja Puskowile, kes 15. webruaril f. a. ärajooksnud wangimõrthuka Worgan-Roskow'i tabamisel suurt energiat ja isikliku wahwust üles näitawid, selle peale waatamata, et nende elu iga silmapilk hädaoht waritses, määran autasu ä 3000 marka kummagile.

Nimetused ja wabastused ameti alal.

Politseiwalitjuse ülema päewakärga:

Serra siseministri resolutsiooniga 14 weebr. 22 a. wabastakse ametist oma palwe peale Harju maakonna politseiülema abi kohustetäitja Hindpere, arwates 15. webruarist f. a.

Serra siseministri resolutsiooniga 14. weebr. 22 a. kinnitakse ametisse Harju maakonna politseiülema kohustetäitja S o l m, arwates 15. webruarist f. a.

Paigutakse ümber oma palwe peale politsei-pea-walitjuse administratiiv-saudkonna ülema Berg-m a n n'i Tallinna linna politsei raiooniülema kohta peale, arwates 1. märtsist f. a.

Nimetatud politseiwalitjuse administratiiv-saud-konna ülemaks Aleksander G i c h e l m a n n, arwates 1. märtsist f. a.

Ringkirjadest.

Politseiwalitjuse ülema:

15. weebr. f. a. nr. 25 — 992/12189.

Peawalitjus teatab siinjuures, et wabariigi walitjuse poolt 8. webruaril 1922 a. wastuwõetud määrusega on õjaseadus ära kaotatud;

1) Harju maakonnas, wälja arwatud Wiimsi, Nehatu, Rae, Kurna, Harju, Naisaare, Saku wallad, Nõmme alew ja Baltiski linn ning raudteepiirkond;

2) Rakwere linnas ja Wiru maakonnas, wälja arwa-tud Narowa, Rose, Starjatina, Peetri, Joala, Luwere,

Mustajõe, Permestüla, Raastnarwa, Jfaku, Tudolinna, Waiwara, Jlluta wallad ja Narwa-Jõesuu alew ning raudtee-piirkond;

3) Tartu linnas ja Tartu maakonnas, wälja arwatud Lohusuu, Mustwee, Kasepää, Ranna, Peipfi-äärne-Rawastu, Raastre-Wõnnu, Awinurme, Wõtkiwere, Koela, Saare, Pala, Kolora, Matskiwi, Ahja, Rafina wallad ja Mustwee ja Kallaste alewid ning raudtee-piirkond;

4) Wõru linnas ja Wõru maakonnas, wälja arwatud Meeksi, Rāpina, Rahtwa, Orawa, Weriora, Toolamaa, Moije-katsi wallad ja Wööbhu alew ning raudtee-piirkond.

Seega jääb sõjaseadus maksma järgmistes kohtades:

1) Tallinna, Narwa, Baltiski ja Petseri linnades;

2) Nõmme, Tapa, Narwa-Jõesuu, Mustwee, Kallaste ja Wööbhu alewites;

3) terwes Petseri maakonnas;

4) Harju maakonnas: Wiimsi, Nehatu, Rae, Kurna, Harju, Naisaare ja Satu waldades;

Viru maakonnas: Naroowa, Kose, Elarjatina, Peetri, Joala, Nuwere, Mustajõe, Permestüla, Raastnarwa, Jfaku, Tudolinna, Waiwara ja Jlluta waldades;

Tartu maakonnas: Lohusuu, Mustwee, Kasepää, Ranna, Peipfi-äärne, Rawastu, Raastre-Wõnnu, Awinurme, Wõtkiwere, Koela, Saare, Pala, Kolora, Matskiwi, Ahja ja Rafina waldades;

Wõru maakonnas: Meeksi, Rāpina, Rahtwa, Orawa, Weriora, Toolamaa ja Moije-katsi waldades.

5) Laia- ja Kitjarööpalise raudtee piirkonnas ülemaajaliselt.

14/17 weebr. f. a. nr. 20—806/10168.

Peawalitfufele on teatawaks saanud, et mõned politfjei-ametnikud Eesti wabariigi kodanikka, kellel isikutunnistus ja kindel elukoht puudunud, tapi-teel walda wõi linna, kus nad hingefirjas seisid, isiku kindlakstege miseks ja sinna elama paigutamiseks on saanud.

Kiisugune teguwiis aga ei ole Eesti wabariigi põhiseaduse § 17—ga kokkukõlas.

Sellepärast seletab politfjeipeawalitfufus kõigile politfjei-ametnikkudele kindlaks teadmiseks ja käsitamiseks, et 1) Eesti wabariigi kodanikkude sunniwiisil elama paigutamine politfjei poolt kogukondesse, kus nad hingefirjas seisid, täiesti lubamata on ja 2) kodanikka nende endistes elukohtadesse wõi kogukondadesse isiku kindlakstege miseks wõib saata ainult sel äärmisel juhtumisel, kui kohapeal mingisugust muud wõimalust selleks üle ei jää.

Kriminaalpolitfjei peawalitfufuse ülema:

25. weebr. f. a. nr. 354.

Üheks paremaks abinõuks kriminaal-politfjei ametnikkude

ettevalmistamiseks ja üldse nende ametokfufe täendamiseks peetakse kriminaal-muuseumi. Muuseumi objekta waadeldes ja nende osa kohta kuritezudes wastawaid seletusi ära kuulates, ritastub ametnik uute kogemustega ja teadmistega kriminalistika alal. Sellepärast on wana-des riikides ka igalpool fisse seatud rikkalikud kriminaal-muuseumid, mida igapäew hoolega edasi täiendatse.

Meil on seesugune asutus seni ametlikult puudunud, kuid peawalitfufus on otjastanud tema asutamist kõijelt käsil wõtta ja juba nüüd kohe ettevalmistustöödega algust teha.

Muuseumi asupait oleks peawalitfufuse juures, kes ühtlasi ka kogude lähema korralduse eest hoolitfeks; asjade korjamine ja peawalitfufusele edasi saatmine jääks aga ojakonna-ülemate kohuseks.

Kogumise alla peatfid käima kõiksugused asjad ja abinõud, mis toiminud kuritegude puhul kuriteo ettevalmistamiseks, täideaatmiseks, jälgede warjamiseks wõi awalikufstege miseks tarwitud ja sellejuures on kas enam wõhem tüübilised eht jälle haruldased. Kiisugused wõkfifid olla: päewapiltlifed üleswõtted huwitawamatest kuriteopaitadest, ohwritest ja fiffsemurdmise kohtadest, eri-üleswõtted suurematest kurjategijatest, üleswõtted haruldastest rööwitud ja warastud asjade hoiupaitadest (sala-kapid ning õonestused seintes, ahjudes, pööningutel, kahe-kordsete seintega kastid, sahtlid, õonestud tööriistad, mööblid jne.), üleswõtted eht gippsit kujundid kuriteopaigalt leitud jälgedest, murdmise kohtadest jne. Kuritegude toimepanemiseks tarwitud spetsiaal tööriistad: muukrauad, haartangid, lõigetangid, haarkepik, tangid, rahatapide fiffsemurdmiseks tarwitud abinõud, petmise ja wõltsimise abinõud, waleraha tegemise abinõud, wastuhakkamise abinõud — raudkindad, fiilinahad, nuiad, wiskepulbrid, maskteerimise abinõud — maskid, habemed jne.

Kui asjad, mis oleks kohased muuseumile saata, on ühtlasi asitõendusel, fiffs tuleb nende ära saatmise puhul kohtusse ühtlasi palwet awaldada nende tagasiandmise üle peale tarwiduse möödmist.

Muuseumile määratud asjade juure tuleb lifada pikem kirjaldus, mis fiffaldaks teateid: misfuguses kuriteos tarwitud ja millal, misfugust. oja etendanud kuriteos, tema awalikufstege mises ja süütõendusena ja kelle otse-kohejel käsitufel eht juhatufel sündmus selgitati.

Ojakondades praegu juba olemasolewad asjad tulewad ühes kirjeldustega lähemal ajal peawalitfufusele ära saata.

Westenurf.

Ranniku kiirrongi saladus.

Victor Whitehurst'i jutustus.

(3. järg.)

III.

Kii ametlikud faktid. Muu kuulsin samalt dedektiwilti kes saladuse pealt kätte tõmbas, kuid hiljem oma amet,

maha pani ja nüüd head pajukit saab. Kord jutustas ta oma endistest wägitegudest ja juhtumisi nimetas ka Portsmouthi tapmist.

„Smelik asi oli see küll,“ tähendasin. „Mii siis ei jõudnud te ikkagi selgusele?“

Mõtetes toppis ta tubakat piipu ja, suitsetama hakanud, algas oma juttu:

„Ei võiks ütelda, et jeba asja seletada poleks suutnud, kuid — siin naeratas ta — juhtumise põhjuse pae-wawalgete toomises segas mind ametlik-politsei. Sünd-musest on wiis aastat mööda läinud ja nüüd on ta muidugi täiesti ununenud; tähendab, kui soovite jutus-tau teile kõik algusest peale. Ehimejst filmapilgust otsus-tasin, et tapja (kui see üldse tapmine oli) tapetuga ühes wagunis sõitis, ja nähtawasti oli ta Porthamptoni jaamas meie küüsiit pääsenud. Selleks oli mul aga jef-forral wähe tõendusi, jelle peale waatamata arwasin võimalikuks tõelusi selgitada, täpisealt wälja uurides, kus kohal panga-juhataja mister Klinton lastnuit kuul-nud. Klinton ütles panku umbes pooltundi pärast Lon-donist wäljajõitu kuulnud olewat. Sõitis linna Klin-toni juure.

„Wõite meele tuletada, kus kohal lastmine olnud?“ küsisin talt.

Ta mõtles wähe järele.

„Wist wõin. Jah, muidugi, wõin: umbes kahe minuti pärast sõitisime Heseltoni jaamast mööda.“

„Heselton? — hüüdsin ma.

„See on ju kaunis suur küla. Nüüd ütlege mulle mister Klinton: kas teie ei näinud waguni atnast wälja waadates kedagi trepil seiswat?“

„Mitte kedagi. Olets seal keegi seisnud, siis oleksin teda ka muidugi tähele pannud. Waatasin mõlemile poole, ei paistnud hingegi.“

Järgmise sõiduga otustasin Heseltoni sõita ja seal raudteeliini, mis külast Londoni wiib, läbi waadata. Mul tekkis salajane lootus sealt midagi leida, näituseks rewolwritti. Kuid asjatu otsimise järele pöörasin Hesel-toni tagasi, et seal wälja puhata. Paralleelselt raudteega läks maantee, mööda teed edasi sammudes nägin warsti Heseltoni. Mõned wäikesed, päris uued majad, tüü-bilised linnakärfed suwemajad. See külaste kujunes juba siis ühels kaunimaks armsamaks suwituskohaks.

Heseltoni maju tähele pannes, tuli mul äkki meele, et ranniku kiirrong külast wäga lähidalt mööda sõitis. Leidisin end korraga ühe suwimaja wärawas. Wärawa postil seisis kirjutud: „Wahtramäe.“ Ma jahmatafin, jefletan koge mispärast.

Wast eht tuletate meele, et uurimise ajal võimalikuks

arwasin jälgile jõudwat? Asi on järgmine, et tapetu summadani warste ajalehenumbri leidstin, mille bande-rollil „Wahtramäe“ seisis.

Ilma suurema waewata otsisin Heseltoni's ainu-ajalehede müügikohta üles ja muretsefin sealt omale mõned teated, muuseas küsisin ka, mis kella ajal ma warste hommituse numbri wõiksin saada? Wulle wastati et posti-rong hommiku wara sisse tuleb, ja ajalehetandja oma ringkäiku juba kella seitsmest algab. Jutu sees päri-sin ka mõndagi „Wahtramäe“ suwemajast. Selgus, et kioikiit sinna ajalehti saadeti.

„Kga kes seal elab?“ küsisin lehemüüjalt.

„Nähtawasti wäljamaalased, fir. Mõne aja eest asu-jid nad stia. Kuid nime ei mäleta.“

Näis, et jälgil olen. Wähele wõidetakse julgusega terwed linnad! Otsustasin suwemajasse minna. Lugu oli see, et ajaleht, mis tapetu summadani leiti, õnne-tuse hommitul nimetud suwimaja oli toodud; sellest järgneb, et tapetu enne ärasõitu selles majas wiibis.

Mõne minuti pärast tõlistasin pealtnäha lihtsa maja ukse taga.

Ukse awas mulle noor, heleda juustega naissterahwas kahwatu, kurwa näoga; ehimejst pilgust nägin, et ta hiljuti nutnud.

„Mis te soovite, fir?“ küsis ta tugewa wäljamaalase murrakuga. Ujusin koge asja juure.

„Tahaksin teateid torjata teie isamaalase üle, kes teifi-päewal wara hommitul siit majast lahkus ja weidi hiljem furnult Porthamptoni kiirrongis leiti.“

Jmestusest kisa kottu läikes, sõnas ta:

„Teie olete Inglise politsei liige?“

„Mitte täiesti,“ wastasin. „Teenin raudteelaste-ühin-gus.“

Wulle näis, nagu olets ta millegi üle kahe-wähele, ja nagu tähtis talle minestus peale. Kuid enese üle walitjedes lausus ta:

„Eht astuksite sisse? Urge kartte, peale minu ei ole kedagi kodus.“

Ta talutas mind wõrastetuppa, istus toolile, waitis paar filmapiltu ja ütles siis sojinal:

„See oli minu wend.“

(Järgneb.)

Wäljaandja: Toimetuskomisjon.

Wasutaw toimetaja: R. Reinberg.

Kuulutused.

Tunnustatse maksuwustatse kadumaläinud isikutunnistused järgmiste nimede peale:

K a m a r, Paul Hansu p., wälja antud Sürga-were wallaw. 13. 12. 19., nr. 119. (2613)

L i n d e b e r g, Ema-Marie Madise t., wälja antud Tartu l. pol. 2. jst. 11. 10. 20., nr. 15564. (2613)

L i n d e n b a u m, Jakob Johani p., wälja antud Piirsalu wallaw. 21. 9. 20., nr. 403. (4941)

T i g a n e, Peeter Mihkli p., wälja antud Tartu l. pol. 2. jst., nr. 17446. (6764)

S o e, Helmi Karli t., wälja antud Tartu l. pol. 2. jst., nr. 17583. (6763)

- Past, Elmar Jaani p., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 10777. (6762)
 Põju, Irene Jaani t. wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 15556. (6761)
 Rõla, Leeni Jaani t., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 4829. (6760)
 Urm, Emma Peetri t., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 9669. (6759)
 Pusepp, Karl Jaagu p., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 10680. (6758)
 Ruff, Eduard Jaani p., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 12536. (6757)
 Kalts, Jaan Kristjani p., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 8842. (6755)
 Akkuda, Liisa Johani t., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 10150. (6754)
 Kapsei, Marie Hans-Roberti t., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 2310. (6753)
 Purga, August Tõnise p., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 8859. (6752)
 Inglise, Hermann Jaani p., wälja antud Tartu l. politsei 2. jsk., nr. 4611. (6751)
 Soe, Karl Peetri p., wälja antud Tartu l. pol. 3. jsk., nr. 11130. (6763)
 Sulp, Salme Peetri t., wälja antud Haas-lawa wallaw., nr. 121. (6756)
 Daaser, Heinrich Aleksandri p., wälja antud Uudla wallaw., nr. 1816. (6240)
 Rebasow, Liisu Jaani t., wälja antud Welise wallaw., nr. 765. (6421)
 Haaw, Salme Tõnise t., wälja antud Märjamaa wallaw., 7. 3. 20. a. (6422)
 Rõök, Anna Peedi t., wälja antud Tallinna l. pol. 23. 2. 20. a. (6423)
 Kirs, Juulia Mihkli t., wälja antud Lihula wallaw. (5032)
 Pedder, Karl Woldemari p., wälja antud Rakvere l. pol. 31. 5. 21., nr. 6161. (6658)
 Ernits, Emma Karli t., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk. 12. 1. 20., nr. 10400. (6659)
 Mattin (Matin), Wassili Mihaili p., wälja antud Mustwee alewival. (6660)
 Wagner, Amanda Priidiku t., wälja antud Rakvere l. pol. 11.12.19., nr. 3074. (6661)
 Wenig, Ida Jüri t., wälja antud Wõhuja wallaw. (6662)
 Wainlo (Saa), Helene Juhani t., wälja antud Eõmeru wallaw. 2.12.19., nr. 204. (4684)
 Rosenbaum, Eduard Jüri p., wälja antud Rakvere wallaw. 18.12.19., nr. 646. (4730)
 Tärwelt, Kaarel Tooma p., wälja antud Paasvere wallaw. 18.12.19., nr. 464. (4786)
 Abel, Jaan Mardip., wälja antud Walge-järwe wallaw. 13.5.20., nr. 795. (1678)
 Kärripää, Reinhold Peedi p., wälja antud Abja wallaw. 8.12.19.
- Iwanowa, Aripina, wälja antud Panikowitshi wallaw. 1920 a., nr. 3573. (3481)
 Holman, August Andrese p., wälja antud Rõwa walla. 19. 12. 19., nr. 364. (2129)
 Wiilup, Hans Jaani p., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 14130. (6768)
 Kajs, Margrit Georgi t., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 6077. (6769)
 Wald, Schmelz Jüri Selin-Leiseri p., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 16152. (6770)
 Tillmann, Victor Hansu p., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 5548. (6771)
 Aaslawa, Johann Peetri p., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 11294. (6774)
 Paabu, Anna Gustawi t., wälja antud Tartu l. pol. 3. jsk., nr. 8160. (6765)
 Saarepuu, Linda Karli t., wälja antud Tartu l. pol. 2. jsk., nr. 6609. (6778)
 Perts, Eduard Peetri p., wälja antud Tartu l. pol. 1. jsk., nr. 9795. (6766)
 Sulg, Elfriede Samueli t., wälja antud Mustwee wallaw., nr. 1480. (6772)
 Erwart, August Jaani p., wälja antud Raarepera wallaw., nr. 78011. (6767)
 Umblija, Emilie Hansu t., wälja antud Tall. l. pol. 1. jsk. 4. 7. 21., nr. 13123. (1682)
 Riisk, Mary Jüri t., wälja antud Tall. l. pol. 1. jsk. 9. 7. 19., nr. 2162. (1679)
 Sild, Heinrich Jakobi p., wälja antud Tall. l. pol. 27. 2. 20., nr. 14040. (1680)
 Einberg, Alide Joosepi t., wälja antud Wao wallaw. 26. 6. 20., nr. 562. (1681)
 Kemp, Nikolai Andrese p., wälja antud Narwa-Jõesuu pol. jsk. 27. 1. 20., nr. 78. (1683)
 Bunder, Willem Jaani p., wälja antud... (2801)
 Lauer, Aleksander Karli p., wälja antud nr. 577 all. (2802)
 Mihkels, Ernst Danieli p., wälja antud nr. 479 all. (2803)
 Koppel, Johannes Kusta p., wälja antud nr. 51 all. (2804)
 Lääne, Elmar Kusta p., wälja antud nr. 822 all. (2805)
 Lääne, Gustaw Hansu p., wälja antud nr. 220 all. (2806)
 Rosenbergh, Selma Juliusi t., wälja antud Tall. l. pol. 1919 a. (6424)
 Ermann, Pauline Ado t., wälja antud Tall. l. pol. 5. jsk., nr. 3592. (6425)
 Uustalo, Anna Ado t., wälja antud Tall. l. pol. 5. jsk., nr. 7675. (6426)
 Gontsharsky, Herbert Otto p., wälja antud Tall. l. pol. 5. jsk., nr. 14284. (6427)
 Uunivere, Johan Johani p., wälja antud Põlli wallaw. 25. 3. 21., nr. 832.

- Allesaar, Kadri Mari t.**, wälja antud Uue-
 Wõidu wallaw. (3986)
Malsup, Lydia, wälja antud Tall. I. pol.
 5. jst. (6161)
Wiibas, Johan Jaani p., wälja antud Anija
 wallaw. 3. 1. 20., nr. 10. (2427)
Umberra, Jaan Jaani p., wälja antud Piir-
 salu wallaw. 10. 7. 20., nr. 461. (4943)
Weski, Arnold Gustawi p., wälja antud Kalwi
 wallaw. 5. 10. 20., nr. 1315.
Weski, Julius Theodori p., wälja antud Zooru
 wallaw. 1. 1. 20., nr. 3826. (4256)
Rängsepp, Otto Jaani p., wälja antud
 Linnamäe wallaw. 16. 12. 19., nr. 90.
 (4255)
Arro, Eduard Jakobi p., wälja antud Wõhja
 wallaw. 13. 8. 20., nr. 701. (4732)
Rebas, Herbert, wälja antud, Tall. I. pol.
 2. jst. 30. 12. 20., nr. 11677. (6162)
Rae, Jüri Jaagu p., wälja antud Abja
 wallaw. 4. 12. 19., nr. 476.
Jürisson, Aleksander Kaarli p., wälja antud
 Paadrema wallaw. 1920 a. (5033)
Raal, Johannes Hansu p., wälja antud. . .
 (4157)
Rassup, Peeter Aleksandri p., wälja antud
 Pümmadu wallaw., nr. 508. (5146)
Raw, Rusti Jaani p., wälja antud Kuresaare
 pol. I. jst., nr. 634. (5147)
Johanson, Kristjan Danieli p., wälja antud
 Tall. I. pol. 2. jst. 5. 12. 19., nr. 1701.
 (6163)
Walsberg, Anna Marbi t., wälja antud
 Tall. I. pol. 5. jst. 1920 a. (5034)
Cassur, Helene Karli t., wälja antud Alliku
 wallaw. 20. 6. 20., nr. 158. (4733)
Runst, Hendrik Kaarli p., wälja antud Suure-
 Kõpu wallaw. 1919 a. (3989)
Sarap, Ado Willemi p., wälja antud Suure-
 Kõpu wallaw. 1919 a. (3987)
Uibu, Hans Kadri p., wälja antud Loodi
 wallaw. 1919 a. (3988)
Mirka, Johan Hansu p., wälja antud Wana-
 Wõidu wallaw., nr. 444. (3993)
Hendrikson, Jaan Jaagu p., wälja antud
 Jäärja wallaw. 16. 12. 19., nr. 464.
Bergstein, Leena Jüri t., wälja antud Tall.
 I. pol. 3. jst. 9. 1. 20., nr. 4566. (5358)
Loim, Jüri Jüri p., wälja antud Wastemõisa
 wallaw. (3994)
Rattel, Johannes Jakobi p., wälja antud
 Kõrgeaare wallaw., nr. 1079. (5140)
Erkmann, Marie Heinrichi t., wälja antud.
 Tall. I. pol. 2. jst. 30. 4. 20., nr. 9199)
 (1684)
Walbow, Jaan Jüri p., wälja antud Tall.
 I. pol. 1. jst. 4. 12. 19., nr. 1849. (1690)
- Berkowitsch, Sofie**, wälja antud Tall. I.
 pol. 2. jst. 10. 1. 20., nr. 13855. (1689)
Jantsou, Sofie Gustawi t., wälja antud Tall.
 I. pol. 3. jst. 1919 a., nr. 8336. (1688)
- Tunnustatse maksuwetatals labumalainud :**
Martin, Jaan Peetri p., hobusepäs, w. antud
 Tartu I. pol. 2. jst., nr. 513. (6773)
Jaenberg, Aleksander Jaani p., isikutunnistus,
 w. antud Wihterpalu wallaw. 1. 5. 20., nr.
 534; sõjawäest wab. tun., w. antud 4. jala-
 wäepolgust 28. 4. 20., nr. 7567. (2131)
Purf, Karl Joosepi p., rahwawäest wab. tun.,
 w. antud 4. jalamäepolgust 21. 4. 20., nr.
 6924. (2130)
Artunjew (Winogradow), Jefim, hobusepäs,
 wälja antud Panikowitschi wallaw., nr. 1247.
 (3482)
Wahi, Mihkel Marbi p., isikutunnistus, wälja
 antud 30. 12. 19., nr. 249; hobusepäs, w.
 antud 3. 2. 21., nr. 622; sõjawäele tergeweo-
 hobuse tun., w. antud nr. 1494 all Sürigawere
 wallaw.; lask koha rendilepingut (kontrakti)
 1922 a. peale, w. antud Wirumaa 8. ringk.
 wal. 1921 a. (4685)
Raal, Johannes Hansu p. hobusepäs, w. antud
 nr. 45. all. (4156)
Piigert, Sinaida Aleksandri t., tunnistus
 walla hingekirjas seisnise üle, wälja antud
 Tuhalaane wallaw., nr. 1297. (5145)
Grewing, Eduard Eduardi p., sõj. wab.
 tun., w. antud R. K. soomusrong. staabist
 13. 7. 20., nr. 427. (6817)
Runst, Hendrik Kaarli p., lasteriistaluba, w.
 antud Wiljandi maak. pol. 11. 6. 21., nr.
 538; sõj. wabast. tunnist., w. antud Tall.
 intendandi töbrood. 1920 a. aprillikuus.
 (3990) (3991)
Tiri, Jaal Jaagu p., isikutunnistus, w. antud
 Puiatu wallaw. 7. 5. 21., nr. 516; sõjaw.
 wabast. tun. w. antud sõjawägede staabi
 korralduswal. 4. 5. 21., nr. 300. (3992)
Ulefsin, Timofei Grigori p., isikutunnistus,
 w. antud Mustwee alewival. 9. 1. 20., nr.
 913; hobusepäs, w. antud Mustwee alewival.
 Teodor Gawrieli p. Topkini nimele 4. 2. 21.,
 nr. 206. (4787)
Underwärt, Joosep Hindreku p. isikutunnistus,
 w. antud Porkuni wallaw. 22. 12. 19., nr.
 207; hobusepäs, w. antud Porkuni wallaw.
 14. 1., 21., nr. 457. (4788)
Dunapuu, Albert Tooma p., sõjaw. wabast.
 tun., wälja antud 3. wäljapat. nr. 1669 all.
 (4789)
Ratas, John-Eduard Jüri p., sõjaw. wabast.
 tun., w. antud Pärnu maak. rahwawäekomn.
 2. 5. 19., nr. 840.

Protokjewe, Mihail, sõjaw. wabast. tun., w.
aniud 2. div. tagaw. patalj. 31. 3. 21., nr.
18695. (3429)

"Harju Maakonna 44. ringkonna
wanem politseikordnik" — wastpiisat.
(2128)

Läänemaakonna politseiülem teatab, et 10.
märtsil 1922 a. kell 11 hommikul **müüakse**
Läänemaakonna politseiwalisuse juures Saapsa-
lus, Kiiu tä. nr. 26, **enampakkumisel**,
riiklise hobustepidamise likwideerimise puhul,
jadulad ja üks saan.

Saapsalus, 25. weebr. 1922 a. nr. 3024.

Läänemaakonna politseiülem K o f l a

20. märtsil s. a. **müüakse** Kurnsi külas,
Mäo wallas, Johan Klinki päralt olevat siga,
umbes kolm puuda raske, hinnatud 1642 m. peale,

enampakkumisel

ära, 1920 a. tulumaksu katteks.

Järvamaakonna politseiülem.

N. Raist ja Ko.

Riide-, naha-, saapa- ja pudukauplus
soowitab alati juures wärsawalitus iga-
suguseid kaupsiid.

Pärnus, Kiiu tä. nr. 28. Telefon 110
Turu ääres 1 ja 2. „ 143

959

Räpina paberiwabriku kontor

Cartus, Põik tä. nr. 6

Soowitab kõigeodavamate wabrikuhindadega kõiksugu

kantselitarbeaineid

nti kui: kirjutus- ja kuitwatuspaberit, aktitaanesid, laua-
kartongi, pliiatsid, sulgesid, tinti jne. Wfutustele, kes telli-
wad 1000 marga ja suurema summa eest, saab hinna-
alandus tehtud ja kaup postiga ehk raudteega ära saa-
detud. Tellimisi wõtawad wästu suusõnaliselt ehk kir-
jalikult ka kontori osakonnad:

Tallinnas — Wiru tä. nr. 7, 1. 3

Pärnus — Riia tä. nr. 56

Cartus — Uueturu tä. nr. 15 5956

Püssilubade peale päewapilti
walmistab kiirelt fotograafia

A. FREIMANN,

Wiru tä. nr. 14. Tallinnas.

6624

PIIRITUSLAKI ja POLITUURIWABRIK

„FORTUNA“

TALLINNAS, Suure Tartumaantel nr. 47-a

Soowitab kaupmeestele ja tööstusele wasta-
was headuses oma tehases walmistatud

Lakki ja polituuri

6345

Kõigenõuetawamad ja
puhtamad saadused Tallinnas on

P.K. „ESTONIA“

Pudelipiim, kohwi- ja
wahukoor, wõi, juust,
sink, worstid,
munad
jne.

Kontor: Jaani tä. nr. 6. Kõnetr. 835

Ladud ja kauplus:
„Estonia“ teatrimajas nr. 7
Kõnetr. 845.

Worstiwabrik ja piimaäri:
Wladimiri t. nr. 4. Kõnetr. 5-18

Telegrammi aadr.:
Zentrestonia 6622

**EESTI MEHAANILISE PUUTÖÖSTUSE
AKTSIASELTS**

A. M. Luther — Tallinnas

walmistab

**mööblid, wineer-kartonge, wineer-kohwrid, wineer-
kooliranitsaid, wineer-aktimappe, wineer-käsitrumlid,
wineer-toolipõhju, wineer-platesid, wineer-labidaid jne.**

Müügikoht: TALLINNAS: Wana Posti tän. № 9.
TARTUS: E. W. Jürgens'i juures, Wana tän. № 17.
WALGAS: P. Saretok'i juures, Moskwa tän. № 15.
PETSERIS: E. Nassar'i juures, Kaubareas.
• WILJANDIS: R. Eitelberg'i juures.
WÕRUS: M. J. Tõnisson'i, oman. E. Mõttus, juures.
RAKWERES: Roman Jürgens'i juures.
PÄRNUS: J. D. Ammende juures. 6611

KAUBAMAJA

Telefon
8-53.

„**MARS**“

Telefon
8-53.

TALLINNAS, HARJU TÄN. 23.

**Elektrotehnika tarbeasjad. Elektrilambid,
mootorid, dünamod, igasugused elektri-
aparaadid. Klaasnõud engros. Majapidamise
tarbeasjad. Ehitus-materjaalid.**

6625